

Signalizácia v ochrane rastlín – 27/2024

Ošetrovanie slnečnice pred zberom

Na desikáciu slnečnice nie sú povolené žiadne prípravky. Zostáva lepenie dozretých úborov slnečnice a na vysušenie porastov je možné použitie glyfosátov, ktoré sú vlastne určené na likvidáciu prerastených burín v porastoch slnečnice.

Adjuvanty vo forme kvapalného koncentráту pre riedenie vodou (SL) určené na obmedzenie predzberových a zberových strát **Arrest** a **Superfix**, ktoré sú autorizované obsahujú účinnú látku kopolymér karboxylovaného styrén butadiénu. Sú to adjuvanty, ktoré vytvárajú na povrchu ošetrovaných rastlín polopriepustnú vrstvu, ktorá neobmedzuje prirodzené dozrievanie plodiny a umožňuje jej prirodzené vyschnutie. Zároveň však zamedzuje prenikaniu vody do pletív. Týmto zabraňuje samovoľnému praskaniu toboliek pri dozrievaní a zabraňuje vypadávaniu semien pred zberom a počas zberu. Pomocný prípravok je v rastlinných pletivách ľahko biologicky odbúrateľný. Maximálny počet ošetrení je 1-x v plodine. Posledný termín aplikácie je pred zberom plodiny (t.j. vo fáze plnej zrelosti). Aplikuje sa schválenými pozemnými postrekovačmi. Prípravok pred použitím dôkladne premiešajte. Odmerané množstvo pomocného prípravku vlejte do nádrže postrekovača naplnenej do 3/4 vodou a následne za stáleho miešania nádrž doplňte vodou na požadovaný objem. Miešanie ponechajte zapnuté aj počas presunu postrekovača a pri samotnej aplikácii. Ak je pri príprave aplikačnej kvapaliny použitá tvrdá voda, odporúča sa použitie prípravku na zmäkčenie vody (pridáva sa do nádrže postrekovača ako prvý). Postrekovač je potrebné pred aj po použití riadne vypláchnuť. Pri príprave zmesi je zakázané miešať koncentráty, jednotlivé prípravky dávajte do nádrže postrekovača oddelene. Aplikačnú kvapalinu pripravujte bezprostredne pred použitím a ihneď spotrebujte. Prázdny obal z tohto pomocného prípravku vypláchnite vodou, a to buď ručne (3 krát po sebe) alebo v primiešavacom zariadení, ktoré je súčasťou postrekovača. Výplachovú kvapalinu vlejte do nádrže postrekovača a obal odovzdajte vášmu zmluvnému subjektu, ktorý má oprávnenie na zber a zneškodňovanie prázdnych obalov. Pripravte len také množstvo postrekovej kvapaliny, ktoré spotrebujete.

Vyšší obsah tej istej účinnej látky majú prípravky **Mesh**, **Elastiq Gold** a **Elastiq Ultra**. Ich pôsobenie je rovnaké, na etikete majú však povolenie miešať s prípravkami na báze glyfosátu v súlade s návodmi na ich použitie. Sú určené k obmedzeniu predzberových a zberových strát. Prípravok po aplikácii tvorí na povrchu ošetrovaných rastlín tenkú polymérnu vrstvu, ktorá na vzduchu rýchlo zasychá a vytvára trvale elastickú polopriepustnú membránu. Tá umožňuje vysychanie šesúľ a strukov, súčasne zamedzuje spätnému prenikaniu vody do pletív, obmedzuje praskanie šesúľ a strukov a vypadávanie semien, a tým znižuje predzberové a zberové straty.

Superagrovital je pomocný prípravok v ochrane rastlín vo forme emulzného koncentrátu na obmedzenie predzberových a zberových strát slnečnice, účinnou látkou sú oligomerizačné produkty beta-pinénu. Ošetrované časti rastlín priebežne rovnomerne dozrievajú, strácajú vlhkosť a elastický film zabraňuje prenikaniu atmosférickej a zrážkovej

vlhkosti. Tým dochádza k obmedzeniu ich praskania na minimum, čo výrazne znižuje straty pred a pri zbere.

Na uľahčenie zberu v slnečnici je autorizované množstvo glyfosátov. Autorizované sú na aplikáciu vtedy, ak porasty slnečnice prerástli buriny, ktoré by sťažili alebo znemožnili zber. Na zabezpečenie uschnutia burín, ktoré majú pred zberom vytvorenú veľkú listovú plochu, je potrebné aplikovať glyfosáty 14 dní pred zberom a len pozemne. Autorizované sú **Roundup Rapid, Roundup Flex, Roundup Biaktiv, Roundup Biaktiv Plus, Roundup Klasik Pro, Cosmic** (do 30.6.2025), **Kapazin** (do 30.6.2025) a **Touchown System 4**. Glyfosát je neselektívny listový herbicíd so systémovým účinkom. Rastliny ho prijímajú výhradne zelenými časťami, listami a byľami. Asimilačným prúdením prostredníctvom cievnych zväzkov je rozvedený do celej rastliny, vrátane koreňového systému. Touto translokáciou sa docieľi zničenie i podzemných koreňových systémov odolných trvácich burín. Prípravok nie je prijímaný koreňmi rastlín a nepôsobí na semená burín ani kultúrnych rastlín. Pôsobením prípravku dochádza k postupnému vädnutiu, žltnutiu, zasychaniu až zhnednutiu rastlín zasiahnutých postrekom a k odumieraniu ich nadzemných a podzemných častí. Prvé symptómy od aplikácie sú viditeľné na jednoročných burinách po 2-4 dňoch, na trvácich burinách po 7-10 dňoch. Chladné a oblačné počasie v období aplikácie a po nej spôsobuje spomalenie účinnosti prípravku, symptómy účinku sú viditeľné neskôr. Predpokladom úspešného ničenia trvácich hlboko koreniacich burín je vytvorenie dostatočnej listovej plochy v období aplikácie, aby sa zabezpečil čo najväčší príjem účinnej látky do rastlín. Najúčinnějšíe sú ošetrenia v období plného rastu burinových druhov. Účinok prípravku sa zvyšuje vyššou intenzitou svetla a vyššou relatívnou vlhkosťou vzduchu. Dážď do 2 hodín po aplikácii ovplyvňuje negatívne účinok prípravku. Maximálne 200 l vody/ha, aplikujte 10-14 dní pred zberom, len pozemná aplikácia, max. 1 aplikácia.

V Topoľčanoch, 29.8.2024

Ing. Alena Škuciová, rastlinolekárka